

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 37. ANULU XVII.

Sabiu, in 11/23 Maiu 1869.

Telegrafulu ese de done ori pe septe-
mana : joi'a si Duminica. — Prenume-
rationea se face in Sabiu la expeditura
foiei pe afara la c. r. postu, cu bani
ga'ta prin scrisori francate, adresate
catra expeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inserato se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirul, pentru
a dou'a ora cu 5. cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Ce e acum la ordinea dilei ?

Asia ne putem intreba astadi, si deca vomu
cugeta dearendulu asup'a celor ce se petrecu, vomu
afila ca la ordinea dilei, cestiunea cea mai de mare
interesu e cea a scoleleru.

Legislatiunea Ungariei a aflatu cu cale a da
espressiune interesului acestuia prin o lege, de
148 §§. Dupa aceea ministrulu de culte si instruc-
tiunea publica s'a apucat sa reguleze afacerea prin
ordinacuni si ceculare si prin denumirea organe-
loru sele, care au sa supravegheze instructiunea.

Din partea autoritatilor bisericei nostre, dupa
cum am vedutu din doue cercularie publicate in
aceste colone, inca s'au facutu pasii necesari, si
pentru deslusire s'au adansu alte cercularie din anii
trecurti de sub alte sisteme: pentru ca cei compe-
tenti sa veda ca in lucrulu de capetenia totu asia
avemu sa ne purtamu si acum ca si atunci, si totu
asia ca si sub sistemele de mai nainte.

Si cercularele cele noue si cele vechi trebuie
celite cu atentiune si legea scolastica asemenea,
caci altmintrea se pote face din partea unora co-
mune erori, cari sa aiba urmari grele pentru sco-
lele lor.

Un'a avemu sa punemu inaintea ochiloru celi-
toriloru nostri, ca unu felu de anticipatiune, ca
mesurile cari le ia legea in privintia scoleloru voru
fi o proba, deca poporulu si iubesc scol'a sea
si deca elu e in stare a face de voia buna ceea
ce va fi mai tardiu silitu sa faca.

Legea lasa scolele d. e. confessiunali dupa
cum a aflatu poporulu ca i convine mai bine; le-
gea nu'lu conturba in posesiunea acest'a, ea pre-
tinde numai ca scol'a sa fia spatiosa si preste totu
buna pentru petrecerea copiiloru intr'ens'a, pre catu
dureza instructiunea, invatiatoriulu sa aiba lefa mai
buna si scol'a sa o cerceteze copii regulatu.

Suntemu departe de a nu vedea puterile nee-
gale intre unele confessiuni si statu si de aceea candu
legea dice, ca deca confessiunile nu voru corespon-
de prescrielor voru fi admonite de trei ori din
jumetate in jumetate de anu si dupa trei admoni-
tiuni statulu va ordina infiintarea scolei comu-
nali, la carea voru trebui sa platessa dupa dare cinci
la suta si cei ce au fostu sustienutu mai inainte
scol'a confessiunale: avemu totu dreptulu de a ne
teme, ca voru fi comune bisericesci seu confessi-
unali, cari neavendu executiv'a in mana si poporulu
fiindu fara destula tragere de anima, voru scapa
dreptulu asup'a scolei nu numai confessiunalminte,
dara probabilu si in privintia limbei.

Nici pana acum nu lipsescu voci straine, cari
se pronuntia intr'acolo, ca aru fi mai cu scopu ca
sa se infiinteze numai cate o scola comunale, seu
se fia cate o scola comunale. Va se dica, noi,
cari dupa starea lucrurilor presente, numai in sco-
lele nostre confessiunali si in biserica ne mai pu-
temu pastra limba, deca nu ne vomu interesu cu
tota anim'a si din tote puterile de scole, suntemu
amenintati de a perde in multe comune dreptulu
de a inveti romanesce. Si deca nu vomu inveti
din pruncia, nu vomu vorbi romanesce nici in familia
nici in biserica, si candu vomu fi mari vomu inceta
de a fi romani.

Pana a pute deslusi lucrulu acest'a si mai
bine, ne multiamimu a dice ca deca in colonele a-
cestui doarin s'a aplatatu totu-deun'a observarea
principiului confessiunalitatii, s'a aplatatu si pentru
casuri ca ceste presente, a caroru possibilitate o
putemu prinde cu man'a.

Amu dori din totu sufletulu si din tota anim'a,
ca comunele nostre bisericesci cari au deja scole,
sa le tiena la inaltimea aceea, incatu candu voru
veni organele regimului sa le cerceteze sa nu pota

bagu vina, ca nu suntu apte pentru de a sustiene
scola; iera cele ce nu au, dara dupa impreuna-
rea puteriloru loru aru pute face, in interesulu e-
sistintiei loru nationali, sa faca scola, ca sa nu fia
constrinse de a sustiene mai tardiu scola cu limba
straina pentru copiii lor.

Eveneminte politice.

In diet'a Ungariei se desbate responsulu
la cuventulu de tronu.

In Boemi'a au inceputu ierasi meetingurile,
dupa ce s'a delaturatu starea exceptiunale.

In politic'a esterna facu ore-care sgomotu, a-
legerile in Franci'a si cortesii in Spani'a.

Ministeriulu italianu s'a reformatu, primindu
elemente de acele cari sa indestulesca partidele
camerei.

In Bucuresti alegerile municipale au esitu in
favorea guvernului; totu asia si in districte, afara
de Ploiesti. Camera se ocupa inca totu de verifi-
carea titlurilor deputatiloru.

Altfeliu linisce si pace in tote partile.

Diet'a Ungariei.

Amesuratu promisiunei din nrolu trecut, pu-
blicamu proiectulu de adresa din casa deputatiloru,
indreptatu catra Maj. Sea. precum urmeza: *regesca!*

Cu bucuria amu intielesu din inaltulu cuventu
de tronu alu Majestatii Tale cumca se indreptamu
intreg'a atentiune a natiunei iute si resolutu spre
opulu mare alu reformarii interne.

Si noi suntemu convinsi, ca desvoltarea spi-
rituale si materiale a natiunei e conditiunea ne-
aperatu de lipsa pentru bunastarea natiunei si ra-
diemulu celu mai securu pentru libertatea nostra co-
stitutiunale.

Sentimu defectele, pre cari nu le poturemu
delaturu pan' acum'a din caus'a relatiuniloru nefa-
voritorie, conosemu pretensiunile timpului, pre cari
nu le poturemu lasa neconsiderate, si petrunsi de
simtiemintele necesitatii reformelor interne con-
forme scopului, ni tienemu de sant'a datorintia, dupa
ce prin deslegarea cestiuniloru de dreptu publicu,
cari erau mai nainte pendinti, ni se puse funda-
mentu securu reformei nostre pre terenulu legis-
latiunei fara intardiare spre reforme cerute de timpu.
Acele puncte ale reformelor interne, cari suntu
insirate specialu in inaltulu cuventu de tronu alu Ma-
jestatii Tale, contienu astfelu de obiecte, a caroru
executare corespundetoria este si voia intregii na-
tiuni; e de lipsa a decide in privintia loru catu
mai curendu, si noi nu vomu ameni dezbateru
acestoru obiecte, avendu totdeun'a inaintea ochi-
loru la aceste debateri aredicarea potintiosa a bu-
nei stari a poporului, recerintiele sociale ale tierii si
interesele impreunate si nedespartite ale ordinei si
libertatii.

Onoramu cu pietate trecutul si reminiscintiele
patriei. Totusi nu ne vomu lipi de institutiuni,
cari inainte potu se fie fostu corespundetorie tem-
pului si pote si necesarie, cari inse impedeza acum
bunastarea, in florirea si desvoltarea constitutiunale
a tierii.

Multu timpu si greu lucru voru cere obiectele
importante, ce suntu cu deamenuntulu insirate in
inaltulu cuventu de tronu. Legislatiunea inse tre-
buie se si indrepte atentiunea si spre alte cestiuni
numerose si nu de mai putina importantia.

Ni se potu presenta si ni se voru presenta
in decursulu timpului astfelu de cestiuni, si ni vomu
estinde decisiunile nostre si a supra lor.

Suntemu convinsi cumca pactulu legalu ce s'a
efectuatu intre Ungari'a d'o parte si Croati'a cu
Slavoni'a d'alta parte sub sessionea trecenta prin
contractu de dreptu publicu si care a si intratu in
validitate, inca se va mai intari prin conlucrare
fratiesca, ce ni-o cere afacerile nostre comune. Cu
tolii sentimu necesitatea agendelor numeroase, si
cu putere si activitate armonica voimu si vomu ni-
sui ca se promovamu bunastarea comune a patriei
nostre.

Nu poturemu intre lasa a nu aminti Majestatii
Tale cu incredere sincera puseitiunea presinta a con-
finiului militar. E fara indoiele cumca confiniulu
militaru apartiene la coron'a unguresca. Un'a parte
apartiene nemedilocitu la Ungari'a, partea cea mai
mare apartiene nemedilocitu la Croato-Slavoni'a.
In confiniulu militar inca mai esista un'a instituti-
une ca ereditate, carea pre d'o parte nu convine
cu relatiunile prezentulu, pre d'alta parte sta in
contrastu directu cu legile nostre, cari estindu sar-
cinile servitiului militar si beneficiulu constituti-
unei asemenea pre fie-cine. Nu ne indoimu cum-
ca efectuarea acestei reformari e impreunata cu
numeroase si insemnate greutate; inse Majestatea Ta
ni permiti speranti'a, cumca vei indrepta inalt'a
atentiune suverana spre delaturarea acestoru pe-
deci si astfelu vei face cu potintia, ca in loculu
institutiunei militare ce esista in faptu, corespun-
dientu relatiuniloru, nemedilocitu, a se aduna
asta parte a coronei unguresce si ca sa se aspi-
nesca prin acest'a cererile constitutional ale Un-
gariei, Croatiei Slavoniei.

Mai departe ni tienemu de detorintia, cu pro-
vocare la §-lu 65 alu art. de lege XXX din anulu
1868, a face amintire Majestatii Tale si de Dal-
matia, carea unita legalu cu Croati'a apartiene la
coron'a unguresca.

Evinemintele resbelulu au ruptu inainte cu sate de
ani acestu legamentu fapticu. Scimu cumca sub se-
culu decursu dupa despartire, feliurite relatiuni s'au
formatu de nou, nenumerate interese s'au ivitu de
nou, pre cari nu le poturemu trece cu vederea si sa-
crificu unei reincorporari faprice pripite. Inse ne
incredemu intieptiunei Majestatii Tale, cumca ve va
succede a delaturu greutatele si pre langa conside-
rarea drepturiloru si intereselor tieriloru participa-
torie a deslega si cestiunea acest'a spre indestulire
comuna.

Cu bucuria amu intielesu din inaltulu cuventu
de tronu alu Majestatii Tale cumca relatiunile a-
micabili cu statele esterne ni dau prospectu securu
pentru sustinerea pacii.

Si noi dorimu pacea, caci resbelulu e totdeun'a
un'a necesitate grea si durerosu, mai ales in sta-
rea nostra, unde organizarea corespundetoria a ala-
ceriloru nostre interne, si crutiarea ce e atatu de
necesaria in bugetulu nostru si in sistem'a de
contributiune, e numai in tempi de pace cu po-
tintia.

Primesce Majestate! spressiunea omagiala a
multimirei nostre adenci pentru grigi'a-Ti parintesca,
carei'a, cu referintia la sustinerea nevatemata a
constitutiunii nostre si la promovarea desvoltarii in-
terne a patriei nostre ce convine dorintieloru tierii,
se dede spresiune si inaltulu cuventu de tronu.

Ca ablegati ni tienemu de sant'a datorintia, a no-
stru cu diligintia neintrerupta, ca intentiunea
parintesca a Majestatii Tale indreptata spre buna-
starea patriei catu mai curendu sa se implinesca
aducendu binecuventare.

Dealtmintrea suntemu ai Majestatiei Vostre imper.
si apost. regale cei mai supusi servitori. Ablegatii
adunati in dieta din Ungari'a, Croati'a, Slavoni'a
si Dalmatia.

Revista diuaristica.

„Wanderer,“ in unu articulu mai lungu spune ca centralistii imperiali cauta a-si aduce ierasi la valoare principiile, chiama atentia magiarilor asupra acestei eventualitati si le tiene lectiuni din brosiura bar. Eötvös despre principiulu nationalitatilor.

„Hazánk“ arata ca consiliarii de scola si inspectorii scolari nu se denumesc dupa merite de specialitate, ei dupa principii politice si dupa nepotismu.

Sublimitatea conferintelor invetiatoresei.

II.

Solamen miseri socios habuisse malorum.

Se gasesce in mediuloculu societatii umane, in mediuloculu nostru chiaru o clasa de omeni, ai carei membri cele mai frumoase dile din vietii lor si le consacra pentru binele omenimei. Omenimea insa a mersu pana a abandona si urmaza inea a abandona nobilele lor aspiratiuni, nesocotindu-le nici chiaru unu titlu de onore, nici macaru ce trebuie sa ocupe si ei in rendulu muritorilor! Necontestandu ca ventulu sortei atinge pre toti pamentenii, nici odata nu sufla elu cu mai mare putere decatu: candu sufla, pentru ca sa isbiasca navea, pre care se gasescu guardii sciintiei si ai culturei! Invetatorii, acesta clasa de omeni in tote vecurile, decandu tiene a minte nemulu omenescu, a fostu si suntu inca considerati, ca cei ce se gasescu pre ultim'a trepta a scarii sociali. Prin aste disenu vremu sa facemu istoriculu acestei clase de omeni; caci deca ni-amu propune chiaru descrierea vietii acestor omeni cu tota bunavointa, ce aru trebui sa caracterizeze o astfelu de opere: totusi amu fi sforciați sa facemu inceputulu si inchiairea cu necasurile si tote calamitati, ce ei au suferitu si suferu si inca pana adi. Nici nu vremu, nici nu putem incepe o opera precatu de imensa pre atat'a de grava, fiindu ca pre deoparte ne lipsescu puterile d'a face vre-o istorie de inalta conceptia asupra acestui punctu, pre de alta parte ne tememu, sa nu ni acesta clasa vomu n partia. Lasamu asta nra-mosa dara trista opera unui penelu asia de istetiu incatu se pota corespunde seriozitatii acestui studiu.

Intempnandu represintatii invetiamentului atati'a obstaculi, atatea neajunsuri din partea societatii unde si voru gasi ei amici pentru d'asi imparti bucuria si intristarea, ce o suferu? Unde si voru gasi inimi sympathice, amici fideli in principiari, fideli si in fapte?

Nisce intrebari acestea, ce si voru gasi resunetu numai in inimile celor de o sorte cu noi.

Ei bine! avendu in vedere acaste considerante omulu din cestiune este sforciați in prim'a linia a-si castiga amici adeverati nu perfidii, din inim'a caror'a sa imprumutamu balsamuri recortorie, amici, cari sa'lu insotiesca in tote nenorocirile, ce potu sa se arate; caci ne mangaiamu avendu soci in nenorociri!

Intrebamu dar: unde va gasi unu invetatoriu aceea, ce pentru elu este o necesitate de prim'a ordine? Cine-i apretieza cu cuviintia si cu o matura seriozitate pusetiunea lui? A cui inima bate sympathicu si tare pentru inim'a unui invetatoriu zelosu de chiamarea sea dara totuodata ingrigiatu de viitorulu seu? Dora acel'a, care in cungiuratu de bunatate pamentesci dice: bea, mananca suflute si te veselesce, ca ai destule bunatati stranse pre multi ani? Feresc Dumnediu! Inim'a unui astufeliu de sibaritu nu mai simte nimic! In elu este incubatu materialismulu celu mai incarnatu: incatu elementele spirituali suntu nimicite prin marea cantitate, ce represinta materi'a bruta. Sa venimu la altu estremu. Cugeta cineva, ca la celu ce si castiga panaa dinica intru sudorea feciei sele afla unu invetatoriu sympathii? Pre pocino. Sentimentele lui de amicia suntu pism'a, privindu-te mai bogatu decatu elu; caci tu dupa opiniunea lui seceri, unde nu semeni, — adoni unde nu risipesci. Standu tote astea intrebua acum: ce vrei sa mai faci cu neglijenti'a bunule invetatoriu? Vrei sa traiesci numai singuru?

De ai si vre asi ceva, nu este permisibilu. Tu esci sfortiatu a inchiaia legaturi de amicia cu altii, — si acesti'a altii suntu camaradii toi de studiu, coluptatorii, cari impreuna cu tine se lupta

totu pre unu terenu si urmarescu totu acela-si scopu. Chiamarea invetiatoresea este si serioasa si grava. Standu d'oru invetatorii in mediuloculu necasuriloru potu ei ore sa n'auda sunete sympathice din vre-o parte macaru?

Bucuri'a si sympathia nu suntu ele ore limanuri de mangaiare pentru unu invetatoriu in calatori'a pre acestu pamentu? Este dara evidentu, ca unu invetatoriu are necesitate in prim'a linia de o bucuria, in care inim'a batendu mai sympathicu si mai liberu sa i ofere o perfecta seninatate, o complecta usiurintia de grigi, cari sa 'lu transmuta in deliciosele tempuri ale copilariei. Te intrebua dara, bunule invetatoriu! unde-ti poti tu gasi acesta necesitate, de care esti asi tare sfortiatu? Deca nu intre socii tei, de o sorte cu tine. Deca tu conscientiosu chiamarei tale de ce nu vrei sa te asociedi cu alti invetatorii, ca in compania sa satisfaci necesitati, ce inim'a de pedagogu reclama? Unde poti tu sa-ti nobiledi din ce in ce mai multu inim'a ta de pedagogu? Unde-ti poti vide mai bine positi'a ta sociale decatu in conferintele invetiatoresei? Unde ti poti vide mai bine starea ta decatu in societate cu acei'a, pre cari ventulu i atinge de asemenea ca si pre tine? —

Noi mai avemu, ce e dreptu, o bucuria, care nu o putem gasi in cercurile sociali. Acesta bucuria consista in sementi'a aruncata de noi pre unu pamentu bunu, unde prinde radacina, resare, cresce, infloresce si pre urma da fructu. Bucuri'a acest'a consista in efectele si rezultatele, ce au produsu opera nostra in suflutele tinere indigetandu-le adeca calea virtutiei. Eata recompensa cea mai mare pentru unu invetatoriu, ce a secerat'o dupa unu lucru greu.

Miaru objecta pote cineva, ca inim'a pedagogulu este deja satisfacuta alimentata si numai prin asta impregiurare! Cine nu scia insa, ca o perpetua monotonia aduce pre omu la o languedie; candu viotiunea spiritulu se perde. Suflutulu si perde acea putere de vietia, ce se chiama elasticitate si astufeliu opere i lipsescu chiaru viati'a. Nici chiaru fiinti'a nostra umana nu este astufeliu compusa de creaturiulu, ca sa corespunda monotonei. Scimu din viati'a de tote dilele, ca unu omu cu catu si castiga mai multe impresiuni: cu sele ca omu, ca cetatianu etc. — si apoi monotonia nu pre ofera multe impresiuni.

Intrebamu acum, deca unu invetatoriu pote trai in monotonia, intr'o viatia singuratica: candu elu are d'a deplini o opera asi de imensa; candu elu are d'a cresce pre fiitorii cetatiani; candu este vorb'a de fericirea populilor? Lasamu sa si raspunda fia care dupa placu. Noi judecandu cestiunea din punctulu de vedere alu importantiei credemu a nu esagera, deca mergemu pana a pretinde dela invetatorii cea mai mare seriozitate si o esperintia catu se pote de intinsa, cari a mbele nu se potu castiga fara numai in aliantia strinsa cu cei de o sorte cu noi.

Firmi in credintiele nostre avemu cuventu destulu de tare: candu pretendemu dela invetatorii nostri din scolele populare sa merge la conferintie, ca acolo unii prin altii sa si insufe curagiu d'a lupta cu persistintia pre teramulu alesu de ei insisi! — Inca odata dara: intruniti-ve in conferintie, ca sa ve mangaiati in bucuriile si necasurile vostre; caci ne mangaiamu avendu soci in nenorociri.*)

Ioann D. Petrasicu,
invet. la Resinari.

*) Fimdu de credintia, ca dlu autoru intrebuintieza cuventulu mai multu pentru form'a din afara nu avemu nimic'a in contrai; de altumintea, nenorocirea, ca si nenorocirea e forte relativa. In impregiurările nostre speciale romanesci, nu numai invetatorii, ci si altii intem-pina neplaceri si neajunsuri pre calea intreprinderiloru lor. Nu trebuie inse sa perdemu curagiu. Avemu de multe ori de a face cu omeni cari nu cuprindu lucrurile din nesciintia din capulu loculu, seu din nisce prejudecie pre cari le au adusu cu sine din o lume vechia si prin cari, cauta ca prin nisce sticle colorate la misicarea cea noua a lumii. Nisuinti'a sa fia indreptata de a elibera vederea de prejudecie si de a face pre totu insulu se intielega ca cutare stare, cutare intreprindere este necesaria si trebuie sa se faca in form'a in carea sa aduca folosul si mai mare si mai grabnicu. Invetatorii, seu ori cine, sa se imbrace in zau'a resignatiunei mai anteu, pentru ca cu linisce sa-si pota urmari scopulu, candu va vede pre vecinulu seu desfatandu-se si pre sine tigrindu-se din simpla cauza ca a ramasu credinciosu chiamarei sele; a doua ca la conveniri se imbarbateze si prin esemplulu seu pre cei noi, cari inca nu suntu deprinsi cu acestu innotu neplacutu in noianulu celu vastu alu vietiei. R.

Instructione.

pentru esecutarea statului provisoriu despre alegerea corporilor representative si a oficialilor districtuali si comunali in fudulu regescu aprobatu prin prea in. resolutiune a Majestatiei Sele imp. si apost. regale din 22 Martie a. c.

A. Conscrierea alegatorilor.

§. 1. Comitetele demanda magistrateloru si oficialatelu conscrierea alegatorilor in sensulu §. 2. a statului provisoriu si otaresce spre scopulu acest'a unu terminu anumitu.

§. 2. Magistratele (oficiolatele) esmitu atatea comisiuni, catu cugeta a fi de lipsa la ajungerea scopului.

Fiecare comisiune conscrietoria consta din unu conducatoriu trei asesori si unu protocolistu.

Conducatoriulu se ia din gremiulu oficialatulu seu magistratulu cercualu resp, protocolistulu din personalulu inferioru, insa se pote intrebuintia in fiecare comuna si notariulu comunale. Pre cei trei asesori i alege in fiecare comuna comunitatea presenta.

In orasie mari se potu esmite doua seu dupa trebuintia mai multe comisiuni conscrietoria de odata, insa lucrările lor trebuie sa se impreune in fine la olalta.

§. 3. Conscrierea alegatorilor se face publica in comuna insa-si si pre spesele ei.

§. 4. Conscrierea va cuprinde inainte de tote pre toti membri contribuenti din comuna. Acei'a insa nu se voru considera, cari dupa § 4 a statulu prov. din caus'a insusiriloru lor personali suntu eschisi dela alegeri.

Dupa consultarea numerulu totalu a contribuentiloru, comisiunea otaresce numerulu celor indreptati la alegeri (§. 2 din statutu), conscrie pre alegatori si insamna la finea listei alegatorilor inca 10% din numerulu alegatorilor conscrisi, pre cei ce contribue mai multu, ca alegatori in reserva.

§. 5. Listele in care sunt conscrisi alegatori suntu a se posta o uile in localitatea oficialulu comunale spre evidinti'a fia-caruia. Reclamatiuni individuale seu indreptate contra pucederei la conscriere au de a se insira in cele 8 dile sumarice in colele de reclamatiune subscriindu-se din partea reclamantelu, respective punendu degetulu cu ajutorulu unui subscriitoriu.

§. 6. Dupa terminulu acest'a de reclamatiune, comisiunea conscrietoria indata se intrunescu in o sedintia finale si subterne listele alegatorilor precum si reclamatiunile insinuate dandu-si parerea oficialatulu districtualu. In tempu de alte 8 dile acest'a decide asupra tuturor reclamatiuniloru. Contra acestor decisiuni se pote insina in 8 dile dupa predarea lor la oficialatulu districtualu recursu catra comitetele. Recursele referitorie la listele conscriptionale singuratic se cumuleza dupa decursulu terminelu prescise si se asternu cu tote actele referitorie comitetei, carele decide asupra acestor recourse in instantia ultima.

§. 7. Pentru defecte mari seu neobservarea legei la conscrierea alegatorilor e respundetoriu presiedintele comisiunei cu person'a sea si celu putienu cu purtarea tuturor speseloru, candu s'aru vede a fi de lipsa o conscriptiune noua. Contra decisiunei penale dictate de comitete se pote lua recursu la ministeriulu de interne in tempu de 14 dile. (Va urma.)

Protocolulu.

Sedintia VII (extraordinaria)

tienuta din partea directiunei Asociatiunei nationale aradane, pentru cultura poporulu romanu, in Aradu, in 17/29. Aprile 1869; de fatia au fostu:

Presiedinte: Ioanu Popoviciu Deseanu, directoriu secundariu substitutu.

Membri: Emanulu Missicia perceptoriu, Dr. Atanasiu Siandoru, Ioane Rosiu, Stefanu Siorbanu, Demetriu Bonciu, Ioanu Goldisiu esactoriu. si Teodoru Serbu economu. Notariu: Petru Petroviciu. (Capetu.)

4. In sensulu acest'a comisiunea propune formularulu sortulu dupa care sa se tiparesca ori

861 § 10.

*) Cele-lalte diuare nationale inca sunt rugate a reproduce in colónele sele acésta lista.

gutietoriu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Popaviti'a negutiator obs. de susu.

35. Din Lipov'a, Alessandru Ciordanu, (vedi nr. cur. 34). Ioann Tieraanu prot. (v. totu nr. c. 24).

36. Din Magureni, Andreiu Medanu asessore, sied. com. din 8 Aprile 1862 § 44.

37. Din Marmati'a, Mihaiu Pavelu vicariu in Szigetu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Petru Mihali asesoru in Szigetu, sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84.

38. Din Mediasiu, Dionisiu Chendj adm. prot. in Siarosiu sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Popescu adm. prot. in Mediasiu, sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84.

39. Din Mehadi'a, Dimitrie Iacobescu prot. sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10.

40. Din Mercurea, Georgiu Marcu Macellariu economu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Nicolau Morariu economu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10.

41. Din Muresiu Osiorheiu, Demetriu Fogarasi negutiatoriu (v. nr. c. 40). Cartaramba (?) (v. nr. c. 40). Iosifu Fulep negutiatoriu, sied. com. din 2 Aprile 1862 § 44.

42. Din Nasendu, Georgiu Moisiliu vicariu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Florianu fiscatu, sied. dto. Ioachim Muresianu presedinte de sedria, sied. com. din 18 Sept. 1867 § 85.

43. Din Nocrichiu, Gregoriu Maieru adm. prot. sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Zach. Zacharia practicanu, sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84.

44. Din Odorheiu, Arone Boeriu protop. in Gyergy Sz. Miklos sied. com. din 10 Decem. (28 Nov.) 1861 § 10.

45. Din Oradea-mare, Nicolae Zsig'a sen. proprietariu (sied. nr. c. 44). Ioann Gozmanu v-comite, (sied. nr. c. 44). Justinu Popliu profesoru, sied. com. din 17 Septem. 1867 § 84. Iosifu Romanu advocatu sied. dto.

46. Din Ofenbai'a, Nicol. Fodorénu prot. (v. sied. nr. c. 45).

47. Din Orestia, Ioane Balomiri senatore, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Nicolau Barbu secret. magistrat. sied. dto. Georgiu Bercianu protop. in Cudgiru, sied. com. din 6 Sept. 1864 § 31. Nicol. Popoviciu prot. sied. com. dto.

48. Din Pest'a, Ioann Miculescu parochu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Dr. Ioann Galu conceptist, sied. com. din 12 Dec. 1867 § 139.

49. Din Poian'a, Nicolae Cingudeanu notariu, sied. com. din 10 Decem. (28 Nov.) 1861 § 10. Dobrot'a, sied. dto.

50. Din Poian'a-sarata, Ioann Balloiu parochu, sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84.

51. Din Remetea, Stefanu Filipu, sied. com. din 8 Aprile 1862 § 44.

52. Din Resinari, Sav'a Popoviciu Bercianu parochu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Brote proprietariu, sied. dto. Bucuru Cioranu proprietariu, sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84.

53. Din Rosi'a de munte, Simeonu Balintu protop. (v. sied. nr. c. 52).

54. Din Sasz-Reginu, Anania Trombitasiu proprietariu, (v. sied. nr. c. 52). Michaiu Orbonasiu advocatu, sied. com. din 12 Dec. 1867 § 139.

55. Din Satu-mare, Petru Brannu protop. sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10.

56. Din Sas-Sebesiu, . . . Besianu senatore (v. sied. nr. c. 55). Ioane Tipeiu prot. (v. sied. nr. c. 55). Ioane Deacu prot. siedint. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

57. Din Sacarambu, Sabinu Piso prot. sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Beniaminu Densusiannu prot. sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84.

58. Din Seliste, Danila Nemtiu parochu, (v. sied. nr. c. 57). Nicol. Racuciu parochu, (v. sied. nr. c. 57).

59. Din Sabiiu Ioann Hanni'a prot. sied. com. din 10 Ian. 1865 § 6.

60. Din Sighisiór'a, Zach. Boiu prot. sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 84. Petru Decei parochu rom. cat. sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84.

61. Din Siomcut'a-mare, Iosifu Popu v-capitanu, sied. com. din 8 Aprile 1862 § 44. P. Dragosiu vice-notariu, sied. dto.

62. Din Sacele, Irimia Verz'a parochu, sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84. Radu Pop'e'a parochu, sied. dto.

63. Din Solnocu si Chiorarulu, Alessandru Filipu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Gabrielu Manu jude prim. in pensiane in Deesin, sied. dto. . . Ciocannu, sied. dto.

64. Din Temisiór'a, . . . Cermen'a capitanu cetatienescu, (v. sied. din nr. c. 63).

65. Din-tienutulu Crisiului repede, . . . Palade prot. (v. sied. nr. c. 63).

66. Din Turd'a, Dr. Ioann Ratiu advocatu, sied. com. din 10 Decem. (28 Nov.) 1861 § 10. Iacobu Lugosianu prot. sied. com. din 4 Sept 1866 § 72. Simeonu Popu Moldovanu prot. in Agirbiciu, sied. com. din 17 Sept. 1867 § 84.

67. Din Uniadór'a, Avramu Pecurariu parochu, (v. sied. nr. c. 66).

68. Din Vien'a G. B. Popoviciu agente comerciale. Dr. Gregoriu Szilasi prefectu seminariole, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

69. Din Zarandu, Dr. Iosifu Hodosiu v. comite in Bai'a de Crisiu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Francu v-comite in Bai'a de Crisiu, sied. dto.

70. Din Zlatn'a, Lazaru Piposiu c. r. probateriu de minere, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioann Demianu parochu, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

(Cu totulu 136 colect.)

Dela comitetulu Asociatiunei tranno române. Sabiiu, in 15 Maiu 1869.

obs. a) Acést'a lista, conformu conclusului adusu in siedinti'a comit. Asociatiunei tienuta in 8 Maiu c. n. a. c. § 42 se publica cu acea observare, ca adunarea generala a Asociatiunei tienuta la Gherla in an. 1868 p. XXIII. pos. 7 a insarcinatu pre comit. Assoc. a reportá la prosima adunare generale, despre toti colectorii asoc. in deosebi, cari cum si-au implinitu deregatori'a incredintata loro, precum si pre acei'a a-i incunoscintia adunarei cari, nimica n'au facutu in interesule Asociatiunei (sa se veda resp. incunoscintiare in nrulu 22 alu „Transilvaniei“ din 1868 pag. 544).

obs. b) Acei DD. cari in decursulu tempului s'au mutatu cu locuinti'a din loculu unde erau numiti de colectori, seu au abdisu in scrisu la comitetu, cum si acei'a cari au esitu din viétia — si comit. a avutu scire despre acést'a — nu sunt petrecuti in acést'a lista.

Varietati.

** In Bud'a-Pest'a a incercatu regimulu a inrolá pre calea concursului voluntariu suboficieri pentru garda. Resultatulu a lostu forte nefavorabile, pentru ca ómeni cároru le place lucru, nu lasa cástigulu celu mare si siguru din mána, pentru ca sa petróca tempulu in cadre. Nereesit'a acést'a nu se póte caracterisá mai bine decâtu dupa cum o caracterisá unu magiaru, carele dicea, ca sa se fi intemplantu in Bucuresci, ceea ce s'a intemplantu in Bud'a-Pest'a la ocaziunea inrolárei cu flamur'a unguresca, aru fi disu diuarele ca s'a insultatu flamur'a.

** Denumire. Nicol. Vladu fostu secretariu auxiliare la tabl'a reg. e denumitu asesoru la tribunalulu urbariale prov. in M. Vasiarhely.

** De mare importantia (?) Cunoscendu de siguru unii barbati, ca nu ni este nimica mai grabnica si mai de lipsa, s'au si apucatu sa desbata cu totu adinsulu cestiunea neamana biele pentru impregiurárele nóstre, adeca cestiunea emancipárei femeiloru. Nu amu cetitu tratatele, dora din multimea pagineloru ce le impla tem'a acést'a amu bagatu de séma ca lucrulu va fi numai meduva de lucru. Ce norocu aru fi pentru societate cându eruditii nostri aru fi datu preste unu tratatu despre pantagamistii din Americ'a, ca sa scóta de acolo invetiaturi, dora nu gluma, pentru societatea nóstra. De prisosu nu va fi a atrage atentiunea filantropiloru nostri, se intielege, acést'a numai dupa ce voru gatá cu eman-

cipatiunea femeiloru, cá cea mai de aprópe tema de carea sa se ocupe sa fia: emanciparea barbatiloru din manciupulu femeiloru.

** In serbatorile Rosalieloru apusene s'au intemplantu aici trei omoruri. Unulu s'a seversitu cu unu musicante dela capela regim. de inf. nr. 9, altulu cu unu infanteristu dela reg. Strelitz nr. 31 si altulu cu unu infanteristu dela reg. Mertens nr. 9. Omorulu celu dintáiu l'au seversitu civili, cele dóne din urma soldati (venatori.)

** Nenoroceiri. L. M. C. Gablenz. cadiendu cu calulu si franse unu picioru. Acést'a erá cându principele Napoleonu se aflá in Agram, unde Gablenz e comandante militariu. In septamán'a acést'a cadiu contele Andrassy cu calulu spariindu-se acést'a de carulu mortiloru, care esia din cimeteriulu, pre dinaintea cáruí trecea calare dlu ministru presedinte. Atá'a tu bine, ca scapá cu o contusiune, de carea se va fi insanatosiatu pána acum.

** Lupulu si lapeda perulu, dara naravulu nu. Rozsa Sándor, carele promisesa ca pre ventoriu se va indreptá, la ocaziune bine venita a luat parte la pradarea unei diligintie. In urma acestei fu arestatu. Neindestulitu cu sórtea acést'a dorea sa se scape de acolo pre lángá o procedere mai scurta decâtu pre lángá cea prescisa in lege si asiá si luá ostení'a a sparge zidulu temnitiei. Sórtea inse nu i-a surisu si asiá lucrulu se descoperi din buna vreme. Acum pentru cá sa nu mai póta cercá eliberarea sea numai brevi manu l'au pusu in fere.

** Se incepu maialele. Astadi va fi unu maialu scolasticu la Resinari.

** Bóla de vite a incetatu acum si in Hosmanu.

** Drumu de feru. Asiá dara si Sabiiulu va capatá drumu de feru. La magistratulu de aici si a si sosita o rugare din partea intreprindietoriloru fratii Waring, prin carea se incunoscintieza magistratulu, ca lucrarea la lini'a concesa dela Copsi'a mica — Sabiiu se incepe, si tu róga (pre magistratu) a le da mána de ajutoriu in cele ce voru ave de lipsa. Lini'a are sa vina dela Copsi'a mica pre la Sieie'a-mare si apoi pre Vis'a in susu pre la Ogn'a la Sabiiu.

** Amazona moderna. Unu conte G. oficiale la comptabilitatea statului, e venatoriu mare si cá alare tiene cáni. Acesti'a se obicinuiescu de mai intra la covrigariulu ce siede in aceea-si curte si mai punu gur'a pre câte o panisióra, fransela s. alt. de feliulu acestor'a, din care cauza se nasceau certe intre domnulu cániloru si alu pániloru si franseloru. Joi iéra se intemplá de unu cáne cade in ispita si se trezesce cu o páne in gura. Covrigariulu face sa se caiesca cu voce inalta bietulu cáne. De asta data erá numai domn'a contesa a casa. Sângele dnei s'au turburatu cându au auditu de atát'a umilintia a unui cáne contescu si si-au resbunatu cu o turnatura de apa pre unulu din feciorii covrigariulu. Acést'a au creditu, ca de-si mai intáiu se cade sa durduie apoi sa plóna, a inceputu a durdui dapa plóia din delicatele máni ale contesei cu expresiuni cari nu lingusiá audiiulu dedatu cu limbagiulu de salonu. Cum se templa de, deca remanu si dapa plóia inca durduitori, mai si trasnesce, asiá fu si aci. Domn'a contesa se duce in casa ia o pusca cu dóne tievi si o descarca, se dice, asupr'a covrigariulu fára a nimeri. Dupa aceste tóte intra in casa si — ametiesce, incátu cându a sosita politia acolo, dn'a contesa jacea cá dusa-de pre lume.

34-3

EDICTU.

Raducanu Iosifu, carele nascutu in Slobozia, dara cununatu si fostu locuitoriu in Brasiova, — a parasitu cu necredintia de cáti-va ani de dile pre legiuit'a sea socia Mari'a nat'a Manole Burbei din Brasiova, si pribegesco in lume fára de a se scí loculu unde se afla, — este prin acést'a citatu cá in terminu de 1 anu si o di dela datulu de mai josu sa se presentadie inaintea subscrisului foru matrimoniale, cáci la din contra si in absentia lui se va pertractá si decide — in sensulu SS. canóne ale bisericei nóstre gr. or. — procesulu divortiale incaminatu de soci'a lui.

Brasiova, 30 Aprile 1869.

Forulu matrimoniale gr. or. alu tractului protopopescu I alu Brasiovlui.

Iosifu Baracu,
Protopopu.